YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

11 päivänä kesäkuuta 1998 *

Asiassa C-297/96,

jonka Social Security Commissioner (Yhdistynyt kuningaskunta) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Vera A. Partridge

vastaan

Adjudication Officer

ennakkoratkaisun sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 (EYVL L 230, s. 6) tulkinnasta, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.6.1983 annetulla neuvoston asetuksella N:o 2001/83, sellaisena kuin se on muutettuna 30.4.1992 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1247/92 (EYVL L 136, s. 1),

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann sekä tuomarit J. C. Moitinho de Almeida (esittelevä tuomari) ja J.-P. Puissochet,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään Treasury Solicitor's Departmentin virkamies L. Nicoll, avustajanaan barrister N. Paines,

— Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet F. Anton ja A. P. Feeney,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja P. Hillenkamp ja oikeudellisen yksikön virkamies C. Docksey,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.3.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Social Security Commissioner on esittänyt 2.9.1996 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 11.9.1996, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 (EYVL L 230, s. 6; jäljempänä asetus N:o 1408/71) tulkinnasta, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.6.1983 annetulla neuvoston asetuksella N:o 2001/83, sellaisena kuin se on muutettuna 30.4.1992 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1247/92 (EYVL L 136, s. 1).

2 Nämä kysymykset on esitetty oikeusriidassa, jossa asianosaisina ovat Ison-Britannian kansalainen Vera A. Partridge ja Adjudication Officer ja joka koskee Ison-Britannian lainsäädäntöön perustuvan hoitoavustuksen (attendance allowance) myöntämistä.

Kansallinen lainsäädäntö

3 Ison-Britannian lainsäädännössä säädettiin 1.4.1992 asti kahdesta työkyvyttömyysetuudesta, joita olivat hoitoavustus (attendance allowance) ja liikkumisavustus (mobility allowance).

4 Vuoden 1991 *Disability Living Allowance and Disability Working Allowance Act*issä (vammaisen elämisavustuksesta ja vammaisen työskentelyavustuksesta vuonna 1991 annettu laki) säädettiin 1.4.1992 lukien vammaisen elämisavustuksesta (disability living allowance), johon yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-20/96, Snares, 4.11.1997 antama tuomio (Kok. 1997, s. I-6057) keskeisesti kohdistui. Vam-

maisen elämisavustus koostuu kahdesta osasta, joita ovat toimintakykyyn perustuva osa, joka on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät tule itsenäisesti toimeen, ja joka vastaa aikaisempaa hoitoavustusta, sekä liikkumiskykyyn perustuva osa, joka on tarkoitettu liikuntarajoitteisille henkilöille ja joka vastaa aikaisempaa liikkumisavustusta. Toimintakykyyn perustuvaa osaa maksetaan kolmessa eri maksuluokassa henkilön vamman vakavuuden ja hoidon tarpeellisuuden mukaan; liikkumiskykyyn perustuvaa osaa maksetaan työkyvyttömyyden luonteen ja työkyvyttömyysasteen perusteella kahdessa eri maksuluokassa. Toimintakykyyn perustuvan osan kaksi ensimmäistä maksuluokkaa vastaavat aikaisemmin hoitoavustuksena maksettua summaa, ja liikkumiskykyyn perustuvan osan ensimmäinen maksuluokka vastaa aikaisemmin liikkumisavustuksena maksettua summaa.

5 Alle 65-vuotiaille myönnettävät hoitoavustukset ja jo myönnetyt liikkumisavustukset muunnettiin vammaisen elämisavustuksen toimintakykyyn perustuvaksi osaksi ja liikkumiskykyyn perustuvaksi osaksi 1.4.1992 lukien. Tuosta päivästä lähtien ei siten enää ole myönnetty uusia hoitoavustuksia tai liikkumisavustuksia, lukuun ottamatta yli 65-vuotiaille myönnettävää hoitoavustusta. Viimeksi mainittuja, aiemmin vuoden 1975 *Social Security Act*illa (vuonna 1975 sosiaaliturvasta annettu laki) säänneltyjä hoitoavustuksia maksetaan vuoden 1992 *Social Security Contributions and Benefits Act*in (vuonna 1992 sosiaaliturvamaksuista ja -etuuksista annettu laki) 64 §:n 1 momentin ja vuoden 1991 *Social Security (Attendance Allowance) Regulations*in (vuonna 1991 sosiaaliturvasta [hoitoavustus] annettu asetus) perusteella.

6 Hoitoavustus, samoin kuin vammaisen elämisavustus ja aiempi liikkumisavustus, on maksuihin perustumaton etuus, jonka saamisen edellytyksenä ei ole työkyvyttömyys ja joka ei ole varallisuuteen sidottu etuus. Sen hakijan on lisäksi täytettävä asuinpaikkaa ja oleskelua Isossa-Britanniassa koskevat edellytykset.

7 Vuoden 1991 *Social Security (Attendance Allowance) Regulations*in 2 §:n 1 ja 2 momentissa nimittäin säädetään seuraavaa:

"1) Ellei tässä pykälässä jäljempänä toisin säädetä, vuoden 1992 *Social Security Contributions and Benefits Act*in 64 §:n 1 momentin soveltamista varten

säädetyt Isossa-Britanniassa asumista ja oleskelua koskevat edellytykset tarkoittavat kaikkien henkilöiden osalta ja kaikissa tapauksissa, että

a) kyseisenä ajankohtana

i) henkilön tavanomainen asuinpaikka on Isossa-Britanniassa ja

ii) hän oleskelee Isossa-Britanniassa ja

iii) hän on oleskellut Isossa-Britanniassa vähintään 26 viikon ajan tai yhteensä vähintään 26 viikon ajan tätä aikaa välittömästi edeltävien 52 viikon aikana ja

— —

2) Sovellettaessa 1 momentin a kohdan ii ja iii alakohtaa, siitä huolimatta, että henkilö on poissa Isosta-Britanniasta tiettynä ajankohtana, hänen on katsottava oleskelevan Isossa-Britanniassa, jos hänen poissaolonsa kyseisenä ajankohtana johtuu ainoastaan siitä, että

— —

d) poissaolo Isosta-Britanniasta on tarkoitettu väliaikaiseksi (ja se oli tarkoitettu väliaikaiseksi poissaolon alkaessa), eikä se kestä yli 26:ta viikkoa, tai

e) poissaolo Isosta-Britanniasta on väliaikaista, ja sen erityisenä syynä on työkyvyttömyyden tai vamman hoito, joka on alkanut ennen kuin henkilö poistui Isosta-Britanniasta, ja jos Secretary of State on todennut, että on asianmukaista soveltaa lakia siten, että mikäli edellisessä kohdassa säädetty edellytys täyttyy, henkilöä kohdellaan niin kuin hän oleskelisi Isossa-Britanniassa."

Yhteisön lainsäädäntö

Asetuksen N:o 1408/71 4 artiklassa säädettiin 1.6.1992 asti, jolloin asetus N:o 1247/92 tuli voimaan, seuraavasti:

"1. Tätä asetusta sovelletaan kaikkeen lainsäädäntöön, joka koskee seuraavia sosiaaliturvan aloja:

— —

b) työkyvyttömyysetuuksia, mukaan lukien ne, joiden tarkoituksena on ansiokyvyn ylläpitäminen tai parantaminen;

— —

2. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin yleisiin ja erityisiin sosiaaliturvajärjestelmiin riippumatta siitä, ovatko ne maksuihin perustuvia vai maksuihin perustumattomia — — .

— —

4. Tätä asetusta ei sovelleta sosiaalihuoltoon ja lääkinnälliseen huoltoon — — ."

9 Asetuksen N:o 1408/71 5 artiklassa säädettiin lisäksi seuraavasti:

"Jäsenvaltioiden on täsmennettävä 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu lainsäädäntö ja järjestelmät — — julistuksilla, jotka annetaan tiedoksi ja julkaistaan 97 artiklan mukaisesti."

10 Jäsenvaltioiden asetuksen N:o 1408/71 5 artiklassa tarkoitettujen julistusten ajan tasalle saatetun luettelon (EYVL 1986, C 338, s. 1) L jaksossa (Yhdistynyt kuningaskunta) mainitaan hoitoavustuksia koskeva sääntely.

11 Asetuksen N:o 1408/71 10 artiklassa säädettiin lisäksi seuraavasti:

"1. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, työkyvyttömyys-, vanhuus- tai jälkeenjääneiden rahaetuuksia, työtapaturma- tai ammattitautieläkkeitä ja kuolemanta-

pauksen johdosta annettavia avustuksia, joihin on saavutettu oikeus yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, ei saa vähentää, muuttaa, keskeyttää, peruuttaa tai takavarikoida sen vuoksi, että etuuden saaja asuu muun jäsenvaltion alueella kuin sen, jossa maksamisesta vastuussa oleva laitos sijaitsee — — .”

12 Asetuksella N:o 1247/92, joka annettiin ETY:n perustamissopimuksen 51 ja 235 artiklan nojalla, lisättiin asetuksen N:o 1408/71 4 artiklaan 2 a kohta, jossa säädetään seuraavasti:

”2 a. Tätä asetusta sovelletaan maksuihin perustumattomiin erityisetuuksiin, jotka annetaan muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun lainsäädännön tai järjestelmän perusteella tai jotka on suljettu 4 kohdan nojalla soveltamisalan ulkopuolelle, jos tällaiset etuudet on tarkoitettu:

a) antamaan lisä-, korvaavaa tai täydentävää turvaa sellaista tapahtumaa vastaan, joka kuuluu 1 kohdan a—h alakohdassa tarkoitettuihin sosiaaliturvan aloihin; tai

b) vain työkyvyttömien erityistä suojelemista varten.”

13 Samanaikaisesti asetuksen N:o 1408/71 5 artiklaa muutettiin siten, että julistukset, jotka jäsenvaltiot antavat tämän artiklan perusteella, koskevat myös 4 artiklan 2 a alakohdassa tarkoitettuja ”maksuihin perustumattomia erityisetuuksia”. Yhdistynyt kuningaskunta ei ole antanut julistusta näistä etuuksista.

14 Lisäksi asetuksella N:o 1247/92 annettiin 10 a artikla, jossa säädetään seuraavasti:

"1. Sen estämättä, mitä 10 artiklassa ja III osastossa säädetään henkilöistä, joihin tätä asetusta sovelletaan, myönnetään 4 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettuja maksuihin perustumattomia rahallisia erityisetuuksia yksinomaan sen jäsenvaltion alueella ja kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella he asuvat, vain jos nämä etuudet on lueteltu liitteessä II a. Etuudet myöntää asuinpaikan laitos omalla kustannuksellaan.

2. Sen jäsenvaltion vakuutuslaitos, jonka lainsäädännön mukaan 1 kohdassa tarkoitettua etuutta koskevan oikeuden saavuttamiseksi edellytetään työskentely-, yrittäjä- tai asumiskausien täyttymistä, ottaa tarpeellisessa määrin huomioon työskentely-, yrittäjä- ja asumiskaudet, jotka ovat täyttyneet toisen jäsenvaltion alueella, ikään kuin ne olisivat ensiksi mainitun jäsenvaltion alueella täyttyneitä kausia.

3. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan 1 kohdassa tarkoitetun lisänä myönnettävän etuuden saavuttamiseksi edellytetään jonkin 4 artiklan 1 kohdan a—h alakohdassa mainitun etuuden saamista, eikä sovellettavan lainsäädännön mukaan tällaisen etuuden suorittamiseen ole velvollisuutta, toisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla myönnettyä vastaavaa etuutta pidetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön mukaan myönnettynä etuutena, kun kysymys on oikeudesta lisään.

4. Jos jäsenvaltion lainsäädännön mukaan 1 kohdassa tarkoitetun vammais- tai työkyvyttömyysetuuden saamiseksi edellytetään, että vammaisuus tai työkyvyttömyys todettiin ensimmäisen kerran tämän jäsenvaltion alueella, tämä edellytys katsotaan täyttyneeksi, jos vammaisuus tai työkyvyttömyys todettiin ensimmäisen kerran jonkin toisen jäsenvaltion alueella."

15 Hoitoavustus mainitaan asetuksen N:o 1408/71 liitteessä II a olevan L jakson (Yhdistynyt kuningaskunta) d kohdassa.

16 Lopuksi asetuksen N:o 1408/71 89 artiklassa säädetään, että erityismääräykset tiettyjen jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen täytäntöön panemiseksi ovat liitteessä VI. Tässä liitteessä, sellaisena kuin sitä on sovellettava nyt esillä olevaan pääasiaan, olevan L jakson (Yhdistynyt kuningaskunta) 11 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Sovellettaessa asetuksen 10 — — artiklan säännöksiä Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukaan palkatuille työntekijöille tai itsenäisille ammatinharjoittajille myönnettävää hoitoavustusta pidetään työkyvyttömyysetuutena."

17 Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1249/92 (EYVL L 136, s. 28) antamisen jälkeen asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan L jakson 5 kohdassa säädetään lisäksi seuraavaa:

"Sovellettaessa 10 a artiklan 2 kohtaa oikeudesta hoitoavustuksiin — — sääntele-viin säännöksiin työskentely-, itsenäisen ammatinharjoittamisen tai asumiskaudet, jotka ovat täyttyneet muun jäsenvaltion kuin Yhdistyneen kuningaskunnan alueella, otetaan huomioon siinä määrin kuin on tarpeellista, jotta oleskelua Yhdistyneessä kuningaskunnassa koskevat edellytykset täyttyvät, ennen päivää, jolloin oikeus kyseessä olevaan avustukseen saavutetaan."

Pääasian oikeudenkäynti

18 Vera Partridge sai valtion vanhuuseläkettä samoin kuin Yhdistyneen kuningaskunnan virkamieseläkettä, kun Adjudication Officer myönsi hänelle 83 vuoden ikäisenä alemman maksuluokan mukaisen hoitoavustuksen 21.7.1992 lukien.

19 Partridge muutti 27.7.1993 Yhdistyneestä kuningaskunnasta Ranskaan asumaan poikansa kanssa. Hän kuoli Ranskassa 11.11.1996.

20 Adjudication Officer päätti 29.7.1993 poistaa Partridgelta oikeuden hoitoavustukseen katsoen, että hänen poissaoloaan Yhdistyneestä kuningaskunnasta ei ollut alusta alkaen tarkoitettu väliaikaiseksi ja että yksi *Social Security (Attendance Allowance) Regulations*in 2 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyistä edellytyksistä ei siten enää täyttynyt. Tämä päätös pysytettiin voimassa 20.9.1993 tehdyllä päätöksellä.

21 Blackpool Social Security Appeal Tribunal hylkäsi 11.7.1994 Partridgen tästä päätöksestä tekemän valituksen katsoen, ettei hän 28.7.1993 jälkeen enää täyttänyt *Social Security (Attendance Allowance) Regulations*in 2 §:n 1 momentin a kohdan i alakohdan vaatimuksia. Tässä päätöksessä ei lainkaan mainittu yhteisön lainsäädäntöä.

22 Partridge haki tämän jälkeen muutosta Social Security Commissionerilta, joka kumosi Blackpool Social Security Appeal Tribunalin päätöksen siltä osin kuin tämä ei ollut ottanut kantaa siihen, minkälainen vaikutus yhteisön oikeudella saattoi olla esillä olevan asian ratkaisuun.

23 Yhteisön oikeuden osalta kansallinen tuomioistuin korostaa aluksi, ettei ole kiistettykään Partridgen kuuluvan asetuksen N:o 1408/71 henkilölliseen soveltamisalaan sellaisena kuin se on määritelty asetuksen 2 artiklassa.

24 Kansallinen tuomioistuin huomauttaa seuraavaksi, että jos Partridgelle olisi myönnetty hoitoavustus ja jos hän sitten olisi muuttanut Yhdistyneestä kuningaskunnasta ennen 1.6.1992 eli ennen asetuksen N:o 1247/92 voimaantuloa, hänellä olisi ollut asetuksen N:o 1408/71 10 artiklan mukainen mahdollisuus jatkaa puheena olevan avustuksen saamista; tätä avustusta olisi nimittäin tällöin pidetty asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna työkyvyttömyysetuutena ottaen huomioon yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö (ks. vastaavasti asia C-356/89, Newton, tuomio 20.6.1991, Kok. 1991, s. I-3017), asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan L jakson 11 kohta ja Yhdistyneen kuningaskunnan asetuksen N:o 1408/71 5 artiklan nojalla antama julistus, jossa mainitaan kyseinen avustus asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna järjestelmänä.

25 Koska nyt esillä olevassa asiassa Partridgen oikeus saada puheena olevaa avustusta on syntynyt 1.6.1992 jälkeen, hänen asetukseen perustuvia oikeuksiaan on tarkasteltava asetuksen N:o 1408/71 näkökulmasta, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna asetuksella N:o 1247/92, ilman että hänellä olisi oikeutta vedota viimeksi mainitun asetuksen siirtymäsäännöksiin, joiden mukaan asetus N:o 1247/92 ei vaikuta sellaisten henkilöiden saavutettujen oikeuksien pysyvyyteen, jotka ennen kyseisen asetuksen voimaantuloa jo saivat näitä etuuksia tai täyttivät niiden saamista koskevat edellytykset.

26 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että Partridgen asema on hyvin verrattavissa Snaresin asemaan, vaikka viimeksi mainittu asia koskee vammaisen elämisavustusta. Tämän vuoksi, jos yhteisöjen tuomioistuin vastaisi tuossa asiassa esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin, että oikeus vammaisen elämisavustuksen maastavientiin 10 artiklan 1 kohdan nojalla on säilynyt, vaikka tämä avustus on otettu maksuihin perustumattomien erityisetuuksien ryhmään, Partridgellekin olisi myönnettävä oikeus hoitoavustuksen maastavientiin. Jos yhteisöjen tuomioistuin

sitä vastoin, ottaen huomioon asetuksen N:o 1408/71 10 a artiklan, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna, päätyisi Snaresin tapauksessa siihen, ettei vammaisen elämisavustusta ollut oikeutta viedä maasta, Adjudication Officer katsoo, että huolimatta Yhdistyneen kuningaskunnan asetuksen N:o 1408/71 5 artiklan nojalla antamasta julistuksesta ja tämän asetuksen liitteessä VI olevan L jakson 11 kohdasta samaa ratkaisulinjaa olisi noudatettava Partridgen tapauksessa hoitoavustuksen suhteen.

27 Edellä esitetyn johdosta Social Security Commissioner päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Millä tavoin asiassa C-20/96, Snares vastaan Adjudication Officer, esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin annettavat vastaukset olisivat mahdollisesti erilaisia siinä tapauksessa, että hakijalla on palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön perusteella oikeus hoitoavustukseen (attendance allowance), kun otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan neuvoston asetuksen N:o 1408/71 5 artiklan mukaisesti 31.12.1986 antama julistus ja tämän asetuksen liitteessä VI olevan O jakson (aikaisemmin L jakso) 11 kohta?"

Ennakkoratkaisukysymys

28 On heti aluksi syytä tuoda esiin yhteisöjen tuomioistuimen todenneen edellä mainitussa asiassa Snares antamassaan tuomiossa, että asetuksen N:o 1408/71 10 a artiklaa, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna asetuksella N:o 1247/92, luettuna yhdessä liitteen II a kanssa, on tulkittava siten, että vammaisen elämisavustus kuuluu sen soveltamisalaan ja on tästä syystä saman asetuksen 4 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettu maksuihin perustumaton erityisetuus, joten henkilöön, joka täytti tämän etuuden myöntämistä koskevat edellytykset sen jälkeen kun asetus N:o 1247/92 tuli voimaan 1.6.1992, sovelletaan yksinomaan 10 a artiklalla perustettua yhteensovittamisjärjestelmää.

29 Tässä tuomiossaan yhteisöjen tuomioistuin on samoin todennut, että asetuksen N:o 1247/92 tutkimisen perusteella, siltä osin kuin sen mukaan vammaisen elämisavustuksen osalta ei sovelleta asetuksen N:o 1408/71 10 artiklassa tarkoitettua periaatetta asumista koskevasta edellytyksestä luopumisesta, ei ole ilmennyt mitään sellaisia seikkoja, joiden vuoksi tämän asetuksen pätevyys voitaisiin riitauttaa.

30 Tämän jälkeen on syytä huomata, että asetuksen N:o 1408/71 10 a artiklan nojalla, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna asetuksella N:o 1247/92, henkilöille, joihin tätä asetusta sovelletaan, myönnetään 4 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettuja maksuihin perustumattomia rahallisia erityisetuuksia siinä säädettyjen yhteensovittamissääntöjen mukaisesti vain, jos nämä etuudet on lueteltu liitteessä II a. Näin on hoitoavustuksen osalta, koska se mainitaan asetuksen N:o 1408/71 liitteessä II a olevan L jakson (Yhdistynyt kuningaskunta) d kohdassa.

31 Sen, että yhteisön lainsäätäjä mainitsee asetuksen N:o 1408/71 liitteessä II a hoitoavustusta koskevan asetuksen kaltaisen lainsäädännön, on katsottava olevan osoitus siitä, että tämän kansallisen asetuksen perusteella myönnetyt etuudet ovat maksuihin perustumattomia erityisetuuksia, jotka kuuluvat asetuksen N:o 1408/71 10 a artiklan soveltamisalaan (ks. vastaavasti mm. em. asia Snares, tuomion 30 kohta).

32 Viimeksi mainitun säännöksen sanamuodosta käy lisäksi ilmi, että siinä tarkoitetut etuudet kuuluvat asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 2 a kohdan soveltamisalaan, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna asetuksella N:o 1247/92 (em. asia Snares, tuomion 31 kohta).

33 Näin ollen hoitoavustuksen kaltaiseen etuuteen sovelletaan 10 a artiklan yhteensovittamissääntöjä, ja se on siten 4 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettu maksuihin perustumaton erityisetuus, koska se on mainittu liitteessä II a (ks. vastaavasti em. asia Snares, tuomion 32 kohta).

34 Tätä tulkintaa tukevat asetuksen N:o 1247/92 kolmas, neljäs, viides ja kuudes perustelukappale, joista käy ilmi, että yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena on ollut säätää sellaisesta erityisestä yhteensovittamisjärjestelmästä, jossa otetaan huomioon tiettyjen sellaisten etuuksien erityispiirteet, jotka kuuluivat samanaikaisesti sosiaaliturvan ja sosiaalihuollon alaan ja joita yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan pidettiin sosiaaliturvaetuuksina niiden työntekijöiden osalta, jotka jo kuuluivat sen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, jonka lainsäädäntöön on vedottu (ks. mm. em:t asia Newton ja asia Snares). Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 24 kohdassa, hoitoavustuksen kaltainen etuus on tällainen etuus.

35 Se seikka, ettei Yhdistynyt kuningaskunta ole antanut mitään erityistä julistusta asetuksen N:o 1408/71 5 artiklan nojalla, sellaisena kuin tämä säännös on muutettu asetuksella N:o 1247/92 koskemaan myös jäsenvaltioiden täsmennettäviä 4 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettuja maksuihin perustumattomia erityisetuuksia, ei sitä paitsi ole esteenä hoitoavustuksen katsomiselle viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitetuksi maksuihin perustumattomaksi erityisetuudeksi (ks. vastaavasti em. asia Snares, tuomion 34 kohta).

36 Kuten yhteisöjen tuomioistuin onkin huomauttanut edellä mainitussa asiassa Snares antamansa tuomion 35 kohdassa, se seikka, ettei tiettyä lainsäädäntöä ole mainittu jäsenvaltion antamassa julistuksessa, ei tässä suhteessa ole siten ratkaiseva, että yksinomaan sen perusteella olisi todettavissa tämän lainsäädännön jäävän yhteisön kyseisen säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle.

37 Tämä luonnehdinta ei myöskään ole asetettavissa kyseenalaiseksi sillä perusteella, että toisaalta asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan L jakson 11 kohdassa määritellään hoitoavustus saman asetuksen 10 artiklan soveltamista silmällä pitäen työkyvyttömyysetuudeksi ja että toisaalta Yhdistyneen kuningaskunnan 5 artiklan nojalla antaman julistuksen mukaisesti hoitoavustus kuuluu 4 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

38 On ensiksikin huomattava liitteessä VI olevan L jakson 11 kohdan määritelmän osalta sen sanamuodosta ilmenevän, että hoitoavustusta on siinä luonnehdittu työkyvyttömyysetuudeksi asetuksen N:o 1408/71 10 artiklan soveltamista varten sulkematta kuitenkaan pois tämän asetuksen 10 a artiklan mahdollista soveltuvuutta tähän samaan etuuteen.

39 Tältä osin on syytä painottaa, että asetuksen N:o 1247/92 2 artiklan mukaan tämä asetus ei vaikuta sellaisten henkilöiden saavutettujen oikeuksien pysyvyyteen, jotka ennen kyseisen asetuksen voimaantuloa jo saivat näitä etuuksia (1 kohta) tai täyttivät niiden saamista koskevat edellytykset (2 kohta). Vaikka asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan L jakson 11 kohta koskeekin niitä henkilöitä, joille oli myönnetty hoitoavustus tai jotka täyttivät sen myöntämisedellytykset ennen asetuksen N:o 1247/92 voimaantuloa ja jotka siten edelleen voivat vedota asetuksen N:o 1408/71 10 artiklassa säädettyyn periaatteeseen asumista koskevasta edellytyksestä luopumisesta, kyseinen liite ei näin ollen silti ole esteenä sille, että hoitoavustuksen saamista koskevat edellytykset 1.6.1992 jälkeen täyttäneiden henkilöiden tilanne on tästä tuomiosta ilmenevin tavoin säännelty asetuksen N:o 1408/71 10 a artiklassa.

40 Tätä tulkintaa, jonka mukaan hoitoavustus kuuluu sen myöntämisperusteena olevan vamman ilmenemisajankohdan mukaan joko 10 artiklassa säännellyn tai asetuksen N:o 1408/71 10 a artiklalla voimaan saatetun järjestelmän piiriin, tukee samassa liitteessä olevan L jakson 5 kohta, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1249/92, joka osaltaan nimenomaisesti liittyy 10 a artiklan 2 kohdan soveltamiseen oikeutta hoitoavustukseen koskevaan sääntelyyn.

41 On toiseksi syytä huomauttaa Yhdistyneen kuningaskunnan asetuksen N:o 1408/71 5 artiklan nojalla antaman julistuksen osalta, että se seikka, ettei kyseistä julistusta ole mukautettu asetuksen N:o 1247/92 voimaantulon yhteydessä, ei oikeuta asettamaan kyseenalaiseksi viimeksi mainitun asetuksen säännösten tulkintaa, jonka mukaan Partridgen kaltainen henkilö, jonka hoitoavustuksen maksamisen perusteena oleva vamma on aiheutunut asetuksen N:o 1247/92 voimaantulon jälkeen, kuuluu yksinomaisesti tämän asetuksen säännösten soveltamisen piiriin.

42 Näistä syistä esitettyyn kysymykseen on syytä vastata, että asetuksen N:o 1408/71 10 a artiklaa, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna asetuksella N:o 1247/92, luettuna yhdessä liitteen II a kanssa, on tulkittava siten, että hoitoavustus kuuluu sen soveltamisalaan ja on tästä syystä saman asetuksen 4 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettu maksuihin perustumaton erityisetuus, joten pääasian valittajan kaltaiseen henkilöön, joka täytti tämän etuuden myöntämistä koskevat edellytykset sen jälkeen kun asetus N:o 1247/92 tuli voimaan 1.6.1992, sovelletaan yksinomaan 10 a artiklalla perustettua yhteensovittamisjärjestelmää.

Oikeudenkäyntikulut

43 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukselle, Euroopan unionin neuvostolle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on ratkaissut Social Security Commissionerin 2.9.1996 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.6.1983

annetulla neuvoston asetuksella N:o 2001/83, sellaisena kuin se on muutettuna 30.4.1992 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1247/92, 10 a artiklaa, luettuna yhdessä liitteen II a kanssa, on tulkittava siten, että hoitoavustus kuuluu sen soveltamisalaan ja on tästä syystä saman asetuksen 4 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettu maksuihin perustumaton erityisetuus, joten pääasian valittajan kaltaiseen henkilöön, joka täytti tämän etuuden myöntämistä koskevat edellytykset sen jälkeen kun asetus N:o 1247/92 tuli voimaan 1.6.1992, sovelletaan yksinomaan 10 a artiklalla perustettua yhteensovittamisjärjestelmää.

Gulmann Moitinho de Almeida Puissochet

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä kesäkuuta 1998.

R. Grass C. Gulmann

kirjaaja kolmannen jaoston puheenjohtaja